

TEA-viisarin tulokset / liikunta

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 38
480/12.03.01.05/2022

Valmistelijat: vapaa-aikakoordinaattori Niina Miilunpohja p. 0400 393 737
ja hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen p. 041 732 3434

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) toteuttaa terveyden edistämisen aktiivisuutta kuvaavaa TEA-viisari -selvitystä kunnan eri toiminnoista. Näitä toimintoja ovat kuntajohto, perusopetus, 2. aste, liikunta ja kulttuuri. Selvitys toteutetaan joka toinen vuosi kullekin toimialalle. Liikuntaan suunnatussa tiedonkeruussa kerätään tietoa kuntien toiminnasta terveyttä edistävän liikunnan kehittämiseksi ja sen edellytysten luomiseksi, tarkastellaan kuntalaisten ja yhdistysten osallistumismahdollisuuksia sekä arvioidaan kuntien toimenpiteitä ja resursseja kuntalaisten liikunnan edistämiseksi.

Liikunnan osalta viimeisin tiedonkeruu on toteutettu keväällä 2024 ja tulokset on julkaistu lokakuussa 2024. Liikunnan TEA-viisari – selvityksessä terveyden edistämisen aktiivisuutta arvioidaan seuraavien kuuden osa-alueen kautta: 1) sitoutuminen, 2) johtaminen, 3) seuranta ja tarveanalyysi, 4) voimavarat, 5) osallisuus ja 6) muut ydintoiminnot. Kukin osa-alue koostuu arviointimittareista, joiden vastaukset pisteytetään 0–100. Pistemäärät 0–25 kuvaavat heikkoa, 26–75 parannettavaa ja 76–100 hyvää tulosta.

Suonenjoen osalta liikunnan kokonaistulos on 73 pistettä koko maan keskiarvon ollessa 69 pistettä. Suurimpina vahvuuksina TEA-viisari nostaa esille eri seuranta- ja tarveanalyysit ja niiden raportoinnin sekä muut ydintoiminnot, joka sisältää esimerkiksi liikkumisryhmien toteutuksen. Kehitettävää löytyy johtamisen ja osallisuuden osa-alueista, joissa erityistä huomiota jatkossa kiinnitetään osallistavaan budjetointiin ja toiselle paikkakunnalle rekisteröityjen yhdistysten mahdollisuuksiin varata liikuntapaikkoja samoin ehdoin paikallisten kanssa.

TEA-viisarin tulokset liikunnan osalta ovat kokonaisuudessa erittäin hyvät. Liikuntaan käytettävät voimavarat ovat valtakunnan tason yläpuolella, tämä näkyy käytännössä esimerkiksi liikuntaa ohjaavan henkilökunnan määrässä ja liikuntaryhmien monipuolisuudessa sekä niiden tarjonnassa myös soveltavan liikunnan käyttäjille. Lasten ja nuorten liikuntapaikkamaksut ovat edulliset ja ulkoliikuntapaikat maksuttomia. Lapsille ja nuorille on myös tarjolla monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, kehitettävää löytyy ei-kilpailullisen harrastustoiminnan saatavuudessa. Liikuntaseurojen kanssa tehtävää yhteistyötä voisi myös lisätä entisestään.

Vuonna 2023 kunnille otettiin käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, jonka mukaan kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden toteuttaman hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Valtionosuuden lisäosalla halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. HYTE-kertoimen suuruus määräytyy hyvinvoinnin edistämistyötä kuvaavista prosessi-indikaattoreista (yhteensä 15 indikaattoria) ja toiminnan tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista (yhteensä 6 indikaattoria). HYTE-kertoimen prosessi-indikaattorit muodostuvat TEAviisari tiedonkeruun pohjalta.

Liikunnan osalta tarkastellaan tällä hetkellä viittä eri mittaria 1) kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille, 2) kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä, 3) kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen, 4) lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa ja 5) liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin.

HYTE-kertoimeen vaikuttavista mittareista Suonenjoki saa täydet pisteet. Tarkemmin TEA-viisarin tuloksiin voi tutustua www.teaviisari.fi .

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus vastaa kaupungin hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluista ja niiden kehittämisestä ja seurannasta sekä terveyden ja hyvinvoinnin ja kuntalaisten osallistamisen edistämisestä

Liitteenä yhteenveto Suonenjoen kaupungin TEA-viisarin liikuntaosion tuloksista.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus merkitsee TEA-viisarin tulokset tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pidettiin kokoustauko klo 19.24 – 19.29.